

פרק כד.

אגודות שיתופיות.

פקודה המאחדת ומתקנת את החוק הדין באגודות שיתופיות.

[27 בדלמנר, 1933]

פרק כד

פקודה

מס' 50 לשי' 1933

השם הקצר

1. פקודה זו תקרא פקודת האגודות השיתופיות.

פירוש

2. בפקודה זו יהיו למונחים הבאים הפירושים דלקמן, מלבד אם ענין

הכתוב יחייב פירוש אחר.—

„ברית פיקוח“ פירושה התאגדות רשומה של אגודות שתכליתה העיקרית היא לדאוג לבקורת החשבונות של האגודות הרשומות שהן חברה, נוסף על הפקוח עליהן וחנוכן בעניני קואופרציה ;

„אגודת כספור מרכזית“ פירושה אגודה רשומה שתכליתה העיקרית היא לתת הלואות לאגודות רשומות אחרות ;

„אגודה מרכזית“ פירושה אגודה רשומה אשר נוסדה כדי להקל על פעולותיהן של אגודות רשומות בהתאם לעיקרונן הקואופרציה והיא כוללת ברית פקוח ואגודת כספור מרכזית ;

„ועד“ פרושו המוסד המנהל של אגודה רשומה אשר בידו הופקדה הנהלת עסקיה של האגודה ;

„חבר“ כולל אדם המצטרף לבקשה לרישום אגודה ואדם אשר נתקבל כחבר לאחר רישומה בהתאם לתקנות האגודה ולפקודה זו ולתקנות שהותקנו על פיה ;

„פקיד“ כולל נשיא, יו"ר, מזכיר, גזבר, מנהל, מנהל עסקים, חבר הוועד, או אדם אחר המורשה לפי תקנות האגודה ליתן הוראות בנוגע לעסקים ;

„אגודה רשומה” פירושה אגודה שנרשמה או הנחשבת כאילו נרשמה
עפ”י פקודה זו;

„הרושם” פירושו אדם שנתמנה למלא את תפקידי רושם האגודות
השתופיות עפ”י פקודה זו;

„תקנות” פירושן תקנות שהותקנו עפ”י פקודה זו;

„תקנות האגודה” פירושן התקנות הרשומות של אגודה הגוהגות
באותה שעה והן כוללות תקון רושם של אותן התקנות.

3. הנציב העליון יוכל למנות אדם אשר ישמש רושם האגודות השתופיות הרושם
לפלשתינה (א”י) או לחלק הימנה, ולמנות אנשים אשר יעזרו לרושם, ובצו
כללי או מיוחד יוכל הנציב העליון להקנות לכל אחד מן האנשים האלה את
הסמכויות אשר לרושם עפ”י פקודה זו, כלן או מקצתן.

4. בהתחשב עם ההוראות הכלולות לקמן, תוכל אגודה שמטרתיה הן
טפוח החסכון, עזרה עצמית ועזרת גומלין בין אנשים בעלי אינטרסים כלכליים
משותפים, כדי להביא לידי שפור תנאי חייהם, עסקיהם ושטות הייצור שלהם,
או אגודה שנתכוננה כדי להקל על פעולותיהן של אגודות כאלה, אם טרם נרשמה
עפ”י פקודת האגודות ההדדיות 1920, להרשם עפ”י פקודה זו, בין בערבון
מוגבל ובין שלא בערבון מוגבל:

בתנאי שאם לא יורה הנציב העליון אחרת בצו כללי-אן מיוחד, הרי ערבותה
של אגודה שאחד מחבריה הוא אגודה רשומה תהא מוגבלת.

5. (1) כשיש לאגודה הון מניות אסור לשום חבר, פרט לאגודה רשומה
או מוסד מאוגד שנתקבלו כחבר עפ”י סעיף 6 (1), להחזיק יותר מחמשית הון
המניות.

(2) כשאין לאגודה הון מניות אסור לשום חבר, פרט לאגודה רשומה
או מוסד מאוגד שנתקבלו כחבר עפ”י סעיף 6 (1), לרכוש או לתבוע מדת השתתפות
בהון האגודה כדי יותר מחמשית ההון.

הגבלות על מדת
ההשתתפות של חבר

סגולות הכשרה לחברים

6. (1) ואלה רשאים להיות חברי אגודה רשומה —

(א) יחידים אשר מלאו להם שמונה עשרה שנה; וכן

(ב) אגודות רשומות אחרות:

בתנאי שבנוגע לאגודות שתכליתן העיקרית אינה מתן הלוואות לחברים, יכול הרושם ליתן את הסכמתו לקבל כחברים מוסדות מאוגדים שאינם אגודות רשומות.

(2) אין לרשום עפ"י פקודה זו שום אגודה, לבד מאגודה שאחד מחבריה הוא אגודה רשומה, אלא אם כן היא מורכבת לפחות משבעה אנשים שמלאו להם שמונה עשרה שנה, ואם מטרת האגודה היא ליצור קרן להלוואת כספים לחברי האגודה, הרי אין לרשום אותה אגודה אלא אם כן היו אנשים אלו —

(א) יושבים באותה העיר או בסביבה הסמוכה לה או יושבים או יש בדעתם

לשבת באותו הכפר או באותו גוש הכפרים בפלשתינה (א"י), או

(ב) הם שייכים לאותו מעמד או משלח יד, חוץ אם יורה הרושם אחרת.

(3) אם האגודה הרשומה היא מסוג אגודות רשומות שתכליתן

העיקרית היא להלוות כספים לחברים, יכול הנציב העליון לקבוע בתקנות ששום אדם לא יהא חבר ליותר מאגודה אחת מסוג זה.

(4) שום ברית פקוח לא תרשם אלא אם כן היא מורכבת לפחות

מעשרים אגודות רשומות.

7. בהתעורר שאלה אם, לצורך פקודה זו, יושב אדם בעיר או בסביבה הסמוכה לה או אם יושב הוא או יש בדעתו לשבת באותו הכפר או באותו גוש הכפרים בפלשתינה (א"י), או בנוגע לסוג שאיזו אגודה שייכת לו, או בנוגע לאזור פעולותיה של אגודה או אם שייך איזה אדם למעמד או למשלח יד מסויים, תוחלט השאלה ע"י הרושם, והחלטתו תהא החלטת גמר.

קביעת מקום המגורים של אדם

8. (1) לצרכי רישום תוגש בקשה לרישום אגודה אל הרושם.

בקשה לרישום

(2) הבקשה תחתם. —

(א) אם אף אחד מחברי האגודה אינו אגודה רשומה — לפחות ע"י שבעה אנשים בעלי הכשרה לכך בהתאם להוראות סעיף-קטן (1) מסעיף 6; וכן

(ב) אם היתה זאת אגודה שאחד מחבריה הוא אגודה רשומה — ע"י אדם מורשה לכך מטעם כל אגודה רשומה כזאת, ואם לא כל חברי האגודה הם אגודות רשומות — ע"י שבעה חברים אחרים, או, כשמספר החברים האחרים הוא פחות משבעה — ע"י כל החברים.

(3) צריך לצרף לבקשה שתי העתקות מהצעת התקנות של האגודה וכן את שמו של האיש או שמותיהם של האנשים אשר ישאו ויתנו עם הרושם בנוגע לתקנות אלה.

9. (1) אם נתברר לרושם כי מלאה אגודה אחרי הוראות פקודה זו ואחרי רישום אגודה התקנות שהותקנו על פיה וכי תקנות האגודה המוצעות שלה אין בהן משום סתירה לפקודה או לתקנות שעפ"י הפקודה, יכול הוא לרשום את האגודה או לסרב לרשמה מבלי ליתן כל טעם לסירובו.

(2) למרות כל האמור לקמן תחולנה הוראות סעיף 22 (2) וסעיף 24 של פקודת החברות על אגודה המבקשת להרשם עפ"י פקודה זו ממש כאילו פרק כב. היתה המלה „חברה“ כוללת אגודה שתופית, וכאילו היו המלים „רושם החברות“ כוללות את רושם האגודות השתופיות.

10. (1) אגודה המקבלת, ללא תקון עקרי, את התקנות לדוגמה שנתאשרו מסי רישום ע"י הרושם לאגודה מאותו הסוג, לא תשלם כל מס רישום והודעה על רישומה תפורסם בעתון הרשמי חנם.

(2) על כל אגודה אחרת לשלם עם רישומה מס של ארבעה פונטים וכן עליה לשלם בעד הודעת הרישום בעתון הרשמי את המס אשר יקבע הנציב העליון בצו כללי או מיוחד.

(3) החלטתו של הרושם בנוגע לסוג שאליו שייכת אגודה ובנוגע לשאלה באם השתמשה האגודה בתקנות לדוגמא ללא שינוי עיקרי, תהא החלטת גמר.

(4) תעודת רישום והעתקה מתקנות האגודה המאושרות, כשהן טבועות בחותמתו הרשמית של הרושם, תמסרנה חנם לכל אגודה עם רישומה,

11. תעודת רישום חתומה ע"י הרושם תהא עדות מכרעת שהאגודה רשומה כהלכה. חוץ אם הוכח שרישום האגודה בוטל.

תעודת רישום תשמש
הוכחה מכרעת

12. (1) שום תקון של התקנות של אגודה רשומה לא יהא בר תוקף אלא אם כן נרשם עפ"י הפקודה, ולצורך זה חובה לשלוח לרושם שתי העתקות מן התקון.

תיקון תקנותיה של אגודה

(2) אם נתברר לרושם כי התקון לתקנות האגודה אינו בניגוד לפקודה זו או לתקנות שעל פיה, יכול הוא לרשום את התקון או לסרב לרשמו, בלי ליתן כל נימוק לסירובו.

(3) אם רשם הרושם תקון לתקנות של אגודה רשומה, עליו ליתן לאגודה, לאחר שתשלם את המס הקבוע, העתקה מן התקון כשהיא מקויימת על ידו וחתומה בחותמתו, והעתקה זו תהא עדות מכרעת שהתקון נרשם כהלכה.

13. (1) באישורו של הרושם יכולות כל שתי אגודות או יותר להתמזג לאגודה יחידה עפ"י החלטה שתקבל ברוב של שלשת רבעי החברים המשתתפים באספה כללית מיוחדת של כל אגודה שנתקיימה לצורך זה, אם קבל כל חבר הודעה בכתב שלושים יום למפרע על ההתמזגות המוצעת ועל תאריך האספה: אותה ההתמזגות תוכל לצאת לפועל מבלי חיסול האגודות המתמזגות או חלוקת הכספים שלהן: משנתמזגו, תהא החלטת האגודות הנוגעות בדבר הודעה מספקת למסור את האקטיב והפסיב של האגודות המתמזגות לרשות האגודה הממוזגת:

התמזגות אגודות

בתנאי שכל חבר החולק על ההחלטה יוכל לצאת את האגודה בהתחשב עם ההוראות שבתקנותיה.

(2) כל אגודה תוכל, עפ"י החלטה שנתקבלה בהתאם לפרוצידורה שנקבעה בסעיף-קטן (1), להעביר את האקטיב והפסיב שלה לכל אגודה שתהא מוכנה לקבלם:

בתנאי שאם היו ההתמזגות או העברת האקטיב והפסיב גוררים עמהם העברת הפסיב מאת אגודה אחת לאגודה אחרת, לא תוצא ההתמזגות או ההעברה לפועל אלא אם כן תנתן מודעה בכתב שלושה חדשים למפרע לנושים של שתי האגודות הללו או של כל אותן האגודות;

ובתנאי שאם הנושה או הנושים של אחת האגודות הנוגעות בדבר מתנגדים